BABA PÜNHAN

qanun nəşriyyatı

Azərbaycan satirik şerinin ən sevilən simalarından biri olan Baba Pünhan (1948–2004) öz yaradıcılığı ilə Q.B.Zakir, S.Ə.Şirvani, M.Ə.Sabir və "Molla Nəsrəddin" ədəbi məktəbinin layiqli davamçısı idi. Yaradıcılığı həm xalq, həm də oxucular tərəfindən rəğbətlə qarşılanan Baba Pünhanın şeirləri dillər əzbəri olmaqla yanaşı, bütün dövrlərin insanlarına xas çirkinliklərinə, eybəcərliklərinə, haqsızlıqlarına ayna tuturdu. Şeirlərini əruz və heca vəznlərində yazan şair xalqın səsi kimi çıxış edirdi.

Baba Pünhanın bu kitabında toplanmış şeirlər sizə onun zəngin yaradıcılığı ilə yaxından tanış olmağınız üçün gözəl imkan yaradacaq.

Şeirlər şairin ailə üzvləri tərəfindən toplanaraq təqdim edilib.

Baba Pünhan. SEÇMƏ ŞEİRLƏR
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 344 səh.

Janr: fiction/şeirlər
Ölçü: 120x185mm
Cild: qalın
Çapa imzalandı: 13.07.2023

Naşir:	Şahbaz Xuduoğlu
Korrektor:	Əyyar Tahir
Texniki redaktor:	Əsəd Qaraqaplan
Mətn dizaynı:	Sevil Rafail
Qapaq dizayn:	Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
İstanbul Copyright Awards-ın qalibi
Bakı, Azərbaycan, AZ1102, Tbilisi pros., 76
Tel.: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-744-5

© Qanun nəşriyyatı, 2023

Mündəricat

Qoşma 16
Mini-mini 18
Ən yaxşı yol... 19
Heçdən təki, əladı ki... 20
Kilkə 21
Qurban kəsginən 23
Kabab istər könül 24
Şor 26
Yaralı qalıb 28
Badımcan olduğundandır 29
Halalım gedib 30
Ağsaq ayaqnan sürürük 32
Qoyun çobanı gəzdirir 33
Oruc tutmuşam 34
Təzə “hop-hop»namə gəlir 35
Bu dərd ilə məşhurdur 36
Heyrət, ey bit! 37
Saxladı pünhan kimi 39
Ağızlar sulanıb 40
Az.TV 41

Üzü dördkünc kimi 43
Qələm varağı yandırar................................. 44
Adəm gedin insangilə 45
Dolayıb rus bizi 47
Xırda-xırda 48
Qafiyəsin tanımadı?! 50
Çumur-çumur adın nədir? 51
Yoxum varlana-varlana 53
Yazan yazana söykənib 54
Yerdən göyə qovlanmışıq........................... 55
Güc üçümüzdən çıxar 56
Zəhləm özümdən gedir 57
Olacaq modda Baba 58
Məşhədi İbad eşidər 60
Tərif elə 61
Olub arvad bu ki?! 62
Kommunist gonbul qalıb............................ 63
Çar həmən çardır... 65
Namusa, vicdana tüpür............................... 66
Evdə qalıb, qızdanıb................................... 68
Pünhanı ustada satım.................................. 70
Gəz istiqamətində.. 72

Şillə qiyamətəycən 73
Lülə fırlatdılar 75
Qoyub çələngi göstərir 78
Ona bir quş 80
Əşara görəydi 81
Yadımdan çıxıb 82
Ölümün içində 84
Nəyi var «ney»ində 86
Məhşərlə tamam olmalıdır 87
Gecələr ağladı 89
Aclığa qurban gedirik 90
Dilənçi çocuq 92
Hamı cığal içindədir 93
Yurda – burda 95
Ac vətənin acı hacı 96
Meymun olmuşuq 98
Məni dəryaya qoymurlar 100
Qeyd edir çiynimdəki 101
İblisə "sud" etməliyəm 102
Badi-səbadan qeyri 103
"Mamlı-matan" göstərərəm 104
Boyunlar darə öyrəndi 106

Əcdadı bilinmir 107
Qübar yox, qumbarasanmiş 109
İnduslar arasında 110
Qır qazanında 111
Sübh 112
Hinger Hayıstan güdürük........................ 114
Mən bu cahana sığmazam........................ 115
Siçan öküzdən ayrılıb 116
Barmağa dünya dolanıb 118
Seçilib diktə ilə 120
İlandan-ilana 122
Urra!!! 124
Budur, ölsəm kəfənim 125
Süleymani 127
Şam ağlasın 128
Dəf dumbula girdi 130
Əcəb elərəm 132
Üzdə "şram" gözlənilir 133
Xəbərin yoxdu sənin?! 134
Qanlı bir səhradı bu 136
Rentgen əməliyyatı 138
Oyna, gülüm, oyna!.................................. 140

Həqdən qələm verdi 142
Haqq sözün yaz üstünə.............................. 144
Yoxdur çörək ki 146
Ünvanı, o ünvan deyil 147
Əzrailə satdım 149
Qudurğan olsa, neynərsən? 151
Gəlim, gəlməyim?..................................... 152
Qaçqının sərgüzəşti 153
Kino olmalıdır 154
Zəhr dilindən bal apar 156
Nəşrdə “divan”ı çıxır 158
Səs elə, səslə məni.................................... 159
Səs-küylü təbilim var 161
Kəlmədə məna yükü var 162
Kişi yox?!.. 163
Gözlərinə nəm tökülüb............................. 164
Qalacaq izim, Əzizim! 165
Fərhad və Şirinin hamam əhvalatı 166
Erməni arvadı var...................................... 168
Milli zibildən danışım 169
Bir dönərik Adəmə.................................... 171
Sınacaq çanaq başında 172

Qətl ilə zindan arasında............................ 173
İmkanına bir qoz 175
Yumurta «döyüşü» 176
Cəllada aldanmışlarıq............................... 177
Dollar məni dingildədir............................ 179
Belədir ki, hələ ki... 181
Olmalıydı, olmadı 183
«Ətsiz» romansı 185
Misli yoxdur təkliyin................................ 187
İt hürər, karvan keçər 188
Zibilçi 190
Vətən yazıq 191
Yazdıqca Pünhan dəf kimi 193
Gözündəki fənarı gör 195
"Jırnı baran"ın biridir 196
Keçmişi üç nöqtə olub... 197
"Hoş"a düzdürmüşəm 198
Gülsün bu yaltaq dişlərim 200
Yoxsul üz üstündə gedir 202
Pünhan həmən Pünhandı da 204
Sahil qara gündə....................................... 206
Baxmaz yaşa daş 207

Səndədi, ya məndədi bu? 208
Ümumi dövlət olsun.................................. 209
Formanı neyləyirsən?................................ 210
Can yadımızdan çıxıb 212
Rita Racından qırılar................................ 213
Arpanı aş şəklində.................................... 214
Xalis duzdu ki... 216
Fantan onun fantanıdır 217
Sənə sənsizmi deyim? 218
Zəncirə ehtiyacı var.................................. 219
Evdə oğlan qalmışıq.................................. 221
Mərmər sinə göstər 222
Qocalmaz heç biri 223
Yalan çeyniyə-çeyniyə 224
Çılpaq dizimizdən 226
Sözdən qopar qiyamətimiz......................... 227
Yadımdan çıxıb 229
Bu qələm qiyam üçündür 230
Yarı ağlar, yarı yox.................................... 232
Yorğunlar arasında 233
Qəlbi də məşəldən olur 234
Gəlsə qiyamət, ay ata 235

Dəyişsək əgər ünvanımızı 236
Ağlama 238
Gürzə ilannan gedirik 239
Pulun göstərir 241
Toylar belə toylardı 243
Torpağı ehsanlıq olar 245
İmkan olar, biz bilmərik 246
Dustaqlara qaldı 248
Əntər «obezyan» necədü? 250
Başda ayaq gəzdiririk 252
Şurikə köz qoymuşuq 254
Bu əcəldir, susginən! 255
Altımız üstdən bilinir 256
O bilər – mən bilərəm 257
Apardı Saranı sellər 258
Körpəmiz olsun, olmasın? 259
Saqqalı məxmər kimidir 260
Sən deməzdin, mən dedim 261
Hambal dəbdədir 262
Kölgəmizdən qorxmuşuq 264
Filansız bilinir 265
Sən hacıynan, mən hacı 267

Üzü asfaltdısındandır 268
Bu adam bizim adamdır 270
Şaxtalı ünvanımız....................................... 271
Kim hara deyir, ora gedirik 272
İtlər ki, karvanındadır................................ 274
Atdan özünçün 276
Ayrapalan şəklində..................................... 278
Gözümdən yaş axar, qar qız 279
Nimdaş aparatnan gedirik 281
Qumar onun qumarıdır.............................. 283
Ağ atlı oğlan hardadır?.............................. 284
Girsən onun vedrəsinə............................... 286
Çəkirlər dala.. 287
Haqq əhli bilet almadı............................... 289
Ağlamağım var, gözəlim........................... 290
Türkmənbaşı 292
Bir dənə şirvanı yox 294
Get yaşa da.. 295
Lütün biridir.. 296
Pünhanı şişirdirlər 297
Ötdü cavanlıq, Qarabağ 298
Mən nə dedim ki?! 299

Nöqsanlar arasında.................................... 301
Boynuna böhtan ataq 302
Allah tutar divan özü.................................. 303
Nə istərsən?... 305
Pəncərədən 306
Qərib 307
Gözüm yox olub.. 308
Dağlar yadından çıxmasın........................ 309
Əli bayrağıdı bu 311
Mən ölüm.. 312
Evsiz 313
Nökərəm mən 314
Yaxından gördüm....................................... 315
Hər bənd ki, hərçənd ki............................. 316
Ağla, tarım 317
O kim, mən kim 318
Bir qutuya sığmışdı.................................... 319
Yaşamaq sərf eləmir.................................. 320
Gədənin haqqıdı bu!.................................. 321
Dağılan tifaqdır, ey dost............................ 322
Təzə yaltaq... 323
Apar qaytar 325

Susduq, uzandıq 327
Qoyun 328
Canlı əsgər şəklində 329
Eylə ibadət, ay ana 330
Kim nə götürdü?! 332
Min təşəkkür, min şükür 333
Yorğana da çatmır 334
Sonra çıxar 336
Dövranı amansız gördüm.......................... 337
Məzarə yaz getsin 338
Müqəvva yeriyir.. 339

Qoşma

İllər pillə-pillə düşür ömürdən,
Gənclikdən şirin bir xatirat qalır.
Ürək bir gün susur, deyil dəmirdən,
Dünyada insana təmiz ad qalır.

Dil yatan deyəndə ağızda şişir,
Acı söz yarası çox gec bitişir,
Sözü söyləməmiş ağzında bişir,
Onda baş bədəndə salamat qalır.

Böyük söz deyəndə çıxma özündən,
Allahın da Adəm çıxdı sözündən,
İtirdi cənnəti buğda üzündən,
Həsrət o cənnətə camaat qalır.

Mal-dövlət yığmağın yox imiş xeyri,
Amma qara günçün bir az at geri,
Bəzən adam beş-on manatdan ötrü,
Gədanın birindən xəcalət qalır.

Övlad qarşısında hamımız əsir,
Fəqət bilmirik ki, aqibət nədir,
Oğul sözə baxmır, qız gəlin gedir,
Axırda kişiyə tək arvad qalır.

Pünhanın sözləri tamama yetdi,
Ömür fani gəlib, fani də getdi,
Şairin sözünü kim qəbul etdi,
Bax, o da şairə mükafat qalır.

21 may, 1973

Mini-mini

Torpağımın həm uzunu, eni mini,
Kim-kimi mindi, o çapır mini-mini.

Molla da Quranı edir ixtisar,
Fatihəni həm də ki, «Ya Sin»i mini.

Şərt odur ki, birinə biri minə,
Dərd odur ki, birinə mini mini.

Atəşi kəsmiş dığalar tankdadır,
Bizdəki bəylər, ağalar cini mini.

Ağzımızın şorpası şorr eyləyir,
Əndamıyanmış ki, keçir tini mini.

«Cippi» yekə, «bibbi» yekə, «şin» yekə,
Bircə «Zapı»m yoxdu, ola şini mini.

Yaydı xristianlığı bu şəhrdə,
Eylədi qəbul hələlik dini mini.

Pünhanın həşdad dedilər yaşına,
Saqqalı ağdır, ama ki, sini mini.

22 oktyabr 1977

Ən yaxşı yol...

İlahi, bu nə qəmdir, nə zülümdür?
Ölən bülbülümdür, solan gülümdür.

Xiyabanlar şəhidlə doldu getdi,
Kürəklərdən axan qanlar selimdir.

Siyasət məhv edər bir gün cahanı,
Siyasət bir anlaşılmaz elmdir.

Ürəklərdə bunu, Pünhan, unutma,
Yaşanmaqçün ən yaxşı yol ölümdür.

5 avqust, 1992

Heçdən təki, əladı ki...

Ayda üç şirvan idi, artmış iki, əladı ki,
Get-gedə dövlət seçir, tükdən-tükü, əladı ki.

Al bu beş şirvanə ağ, sal boynuna, göm torpağa,
Orda mütləqdir görərsən, gordakı əladı ki.

Gəz səhərdən axşamacan, bir ucuz ərzaq üçün,
Hər kiloda yüz qram vursun çəki, əladı ki.

Ağlamaqçün bir qoşa yaylıq götür, gəl Bakıüyə,
Gülmək üçün bü güzərana Şəki, əladı ki.

Yerdəkiyçün kimsə göydən əl açıb, rəşm istəmir,
Göydəki zənn eyləyir ki, yerdəki əladı ki.

Qafil oldun, ey hərif, şeşxanəni mən tutmuşam,
Aldanan qafillərin əldən yeki, əladı ki.

Tək səbirdən hey şikayət eyləyirsən, çox nahaq,
Yox yerindən, ay kasıb, heçdən təki əladı ki.

Çıxma nə yüksəklərə, Pünhan, nə düş alçaqlara,
Böylə bir dövranda alçaqdan diki, əaldı ki.

23 aprel 1996